

Trdelaw v "Miti" - Jelovca

pa 1872

GORENJSKA

IZDAJA

Slovenski poročevalac

INFORMACIJSKI VESTNIK
OSVOBODILNE FRONTE

Cena 15 Pf.

Leto III.

26. novembra 1942. številka 45.

URADNA NEMŠKA IZJAVA

"PO KONČANI VOJNI BO GLAVNA NALOGA NEMŠKIH OBLASTI NASELITI SLOVENSKO KOROŠKO IN GORENJSKO Z NEMCI", JE IZJAVIL NEMŠKI DRŽAVNI PODSEKRETAR DR. REINTHALER.

Že zopet smo bili Slovenci na Gorenjskem in Koroškem deležni izjave, ki nam v jasni luči prikazuje na eni strani vse brutalnost, na drugi strani pa vso neiskrenost, zahrbtnost in hinarčično hitlerjevske politike pri nas.

Kakor poroča "Kärntner Zeitung", nemško uradno glasilo za zasedeno Koroško in Gorenjsko, v svoji gorenjski izdaji z dne 16. nov. 1942. (str. 3), je izjavil nemški državni podsekretar v ministrstvu za prehrano dr. Reinthaler na nekem zborovanju nemških kmetov na Koroškem, da bo po vojni glavna naloga nemških oblasti naseliti spojnji del "Gau-a Kärnten" z Nemci. Zborovanju je prisostvoval dr. Rainer, ki je izjavo v svojih poznejših izjavanjih potrdil. Oglejte si stvar nekbliko natančneje.

1. Pod "končano vojno" je razumeti seveda "zmagovito končano vojno", kajti jasno je, da bo v slučaju nemškega poraza Osvobodilna fronta kot zakonita predstavница interesov in želj slovenskega naroda vse nemške pritepenice pogonala iz ozemlja Gorenjske in slovenske Koroške.

2. Pod spojnjin delom "Gau-a Kärnten" razume hitlerjevska geografija Gorenjsko in slovensko Koroško.

3. Na tem slovenskem ozemlju bo nemška oblast naselila Nemce. Ker pa se pripadniki nemškega "Herrenvolka" prav gotovo ne bodo šli hlapce in dekleta, mora biti jasno vsakemu, da če ima še tako kratak sponin in čeprav se po njegovih žilah ne pretaka modra nemška kri: hitlerjevci bodo v slučaju zmagе dokončno iztrebili in izselili slovenski narod. Da bi napravili "živiljenski prostor" nemškemu vsiljivcu, bodo slovenski delavci, kmetje, inteligenci, obrtniki, trgovci itd. kot bežalci razpršeni po deželah velikega nemškega Reicha in bodo kot sužnji tlačanili po nemških fabrikah in junkerskih veleposestvih ali pa kot brezposelni hirali po cestah in ulicah nemških velenest.

V vsej svoji brutalnosti glasi torej nemška uradna izjava: "Po zmagovito končani vojni bo glavna naloga nemških oblasti na Gorenjskem in slovenskem Koroškem, da iztrebijo in izselijo slovenski narod, da ga kot šušnje, hlapce, dekleta in brezposelne razselijo po velikem nemškem Reichu, njihovo zemljo in domove pa naselijo z Nemci."

Slovenci, taka usoda vas čaka v slučaju Hitlerjeve zmagе.

SLOVENSKI MOŽJE IN FANTJE! Ali se boste torej oblekli v nemško uniforme in šli v boj zoper bratsko in slovansko Rdečo armado ter njeni veliki zaveznici Anglijo in Ameriko, zato, da bi krvaveli in izkrvaveli za Hitlerja in njegovo zmagę, zato, da bi potem njegovi psi iztrebili in izselili vaš narod, vaše družine, vaše očete in matere, brate in sestre, sinove in hčere.

SLOVENSKI MOŽJE IN FANTJE! Če je v vas le iskra nožatosti in poštenja, le trohica sramu in sovraštva, se ne boste odzvali hitlerjevski mobilizaciji, ne boste šli v boj za svojo, svojega naroda, svojih bratov preprost ampak boste zgrabili za orožje in se v vrstah najboljših sinov in hčera slovenskega naroda, v slovenski partizanski vojski borili za sveto slovensko stvar.

SLOVENCI, V BOJ ZA SVOJ NAROD, ZA SVOJO SVOBODO, ZA SVOJE DRUŽINE, ZA SVOJO ZEMLJO!

SOVENCİ V BOJ ZOPER HITLERJA, V BOJ ZOPER ZATIRALCE SVOJEGA NARODA, V BOJ ZOPER RAZBOJNIKE, KI PLENIJO SLOVENSKO ZEMLJO IN DOMOVE!
VSI V PARTIZANE! VSE ZA PARTIZANE!

KAJ JE IN KAJ HOČE OSVOBODILNA FRONTA SLOVENSKEGA NARODA?

Marsikateremu Slovincu na Gorenjskem in Koroškem je Osvobodilna fronta slovenskega naroda znana komaj po imenu ali pa še to ne. Temu nedostatku naj zaenkrat odpomorejo spodnje vrstice.

Kaj je Osvobodilna fronta? Osvobodilna fronta je gibanje demokratičnih množic slovenskega naroda, ki se aktivno, to je z dejanjem in besedo, bori za osvoboditev slovenskega naroda izpod jarma fašističnih in imperialističnih okupatorjev ter z njimi povezanih izdajalcev iz vrst slovenske politične in socialne reakcije.

Kaj hoče Osvobodilna fronta? Odgovor na to vprašanje nam daje 9 temeljnih točk Osvobodilne fronte.

1. Proti okupatorjem je treba vršiti neizprosno oboroženo akcijo.
2. Ta akcija predstavlja izhodišče za osvoboditev in združitve vseh Slovencev.

3. Stoječ na stališču naravne in usodne skupnosti južnoslovanskih narodov ne priznava Osvobodilna fronta razkosanja Jugoslavije in deluje z vsemi silami za slogo in enotnost njenih narodov. Hkrati stremi k povezanosti slovanskih narodov pod vodstvom velikega ruskega naroda na temelju pravice slehernega naroda do samoodločitve.

4. Z osvobodilno akcijo in aktivizacijo slovenskih množic preoblikuje OF slovenski narodni značaj. Slovenske ljudske množice, ki se borijo za svoje narodne in človeške pravice, ustvarjajo nov lik slovenstva.

5. Vse skupine, ki sodelujejo v OF so se obvezale, da bodo lojalne v medsebojnih odnosih.

6. Po narodni osvoboditvi prevzame na slovenskem ozemlju oblast Osvobodilna fronta kot celota.

7. Po narodni osvoboditvi uvede OF dosledno ljudsko demokracijo. Vsa vprašanja, ki presegajo okvir narodne osvoboditve, se bodo reševala na dosleden ljudski demokratičen način.

8. V skladu s slovesnimi izjavami Churchilla, Roosevelta in Stalina bo po svoji narodni osvoboditvi o notranji ureditvi Združene Slovenije in o svojih zunanjih odnosih odločil slovenski narod sam. OF bo to elementarno pravico slovenskega naroda uveljavila in branila z vsemi sredstvi.

9. Narodna vojska na slovenskem ozemlju raste iz slovenskih narodno-osvobodilnih partizanskih čet in Narodne zaščite, kamor se pozivajo vsi Slovenci.

SREDINA IN NEMŠKA MOBILIZACIJA NA GORENJSKEM

Slovenca na Gorenjskem smemo danes razdeliti na tri osnovne skupine.

Prvo skupino predstavlja nekaj družbenih izvržkov, ki so se, zašleđujoč svoje umazane profitarne interese, ali pa sledeč svojim lumpen proletarskim nagonom z dušo in telesom zapisali hitlerjevskim krvnikom slovenskega naroda. Na italijanski strani so to zalego krstili z Belo gardo, pri nas pa je ljudstvo te janičarje krstilo tudi z Bando. Število teh banditov je zaenkrat prav majhno, s čemer pa seveda nočemo zmanjševati njihove nevarnosti za osvobodilno borbo slovenskega naroda.

Drugo skupino predstavljajo najboljši sinovi in hčere našega naroda. To sta Osvobodilna fronta slovenskega naroda in njena partizanska vojska. Mirno trdimo, da se večina Slovencev prišteva k tej skupini.

Tretjo, še vedno zelo številno skupino, pa predstavljajo tisti Slovenci, ki se radi pomankajive politične vzgoje, iz osebnega oportunitizma in morda celo iz ideoloških razlogov ne borijo v vrstah Osvobodilne fronte svojega naroda proti fašističnemu okupatorju. To je tako imenovana Sredina. "Ni še čas; okupator je še premočan", to je oziroma to sta glavna "aduta" Sredine. Že poldrugo leto dokazuje Osvobodilna fronta slovenskega naroda, dokazujejo partizani Gorenjske, ostale Slovenije in Jugoslavije, da okupator "ni premočan" in da je "že čas". Nismo sami, kakor ni sama samo - stojna in ločeno se boreča četa velike armade. Z nami je orjaška in naraščajoča moč herojske delavske-kmečke Rdeče armade, z nami sta svetovni velisili Anglija in Amerika, z nami so zaslužnjeni in ogroženi narodi Evrope in ostalega sveta, z nami so junaški in zmagoviti srbski, makedonski, črnogorski in hrvaški partizani. Proti nam je izkravela in in umirajoča fašistična zver. Tako izkravela in tako oslabela, da je proglasila gorenjski "zgodovinski gnoj" - kakor je Hitler imenoval Slovence v svoji knjigi "Mein Kampf" - za "polnopravno" nemške državljane, s trdim sklepom, da mobilizira in pošlje v gotovo smrt - koga? Sredino, to je tiste Slovence na Gorenjskem, ki še sedijo za pečjo in ki še niso v partizanih - ker "še ni čas" in ker je okupator "še premočan". Tik pred svojo smrtjo in da bi odložil

svoje smrt, je postavil fašistični okupator našo Sredino pred izbiro: ali s svojim narodom, njegovo OF in njegovo partizansko vojsko v svobodo in življenje ali pa proti svojemu narodu, proti Rusiji ter njenim zaveznicam Angliji in Ameriki, proti zaslužnjem narodom Evrope v sužnost in smrt. Prepričani smo, da se bo Sredina nemudoma in takoj odločila za prvo pot: za OF in za partizane.

Prav gotovo ga skoraj ni Slovenca, ki ne bi odobral devetih temeljnih točk OF slovenskega naroda. Vendar pa se bo našlo tudi nekaj takih. Teh OF ne odbija, teh OF ne proglašajo za sovražnike slovenskega naroda, tem OF ne vsiljuje svojega programa, ampak jim ponuja roko in jih poziva v skupno borbo proti fašističnemu okupatorju in njegovi izdajalski Bandi.

ENOTNOST SLOVENSKEGA DELAVSTVA TEMELJ ENOTNOSTI SLOVENSKEGA NARODA

Slovensko delavstvo danes v celoti stoji v prvih vrstah osvobodilne borbe. V preteklosti se je delilo na razne ideološke in sindikalne skupine, vsled česar je bila udarnost slovenskega proletariata najhja ter ni povzročala ljudskim zatiralcem prehudih skrbi. Toda naraščajoči pritisk socialne in politične reakcije, zlon Jugoslavije in njej sledeča okupacija, je slovensko delavstvo združil. Glavne delavske skupine so postale jedro slovenskega osvobodilnega gibanja. Mirno lahko ugotovimo, da je zavedni slovenski proletariatski ustanovil OF, okoli katere so se potem začele zbirati ostale plasti naroda. Slovenski delavec je vložil vse svoje napore tudi v organizacijo partizanske vojske.

Ob teh skupnih naporih osvobojevanja zatiranega naroda so padle zadnje ovire, ki so doslej preprečevale popolno zlitje slovenskega delavstva. Enotnost, ki je prej nismo mogli doseči kljub odkritosrčnim in resnim naporom, se danes ustvarja v skupnem trpljenju in borbi. Ta s krvjo zapečatená povezanost in tovarištvo nam daje zagotovilo, da bo poslej skozi vse težkoče in vesele čase slovenski proletariatski kerakal enotno, zavedajoč se svoje velike vloge, ki jo ima v narodu.

Načelo enakopravnosti in spoštovanja nazorov naj bo v prihodnje poleg razredne zavednosti temelj udarne skupnosti slovenskega delavstva.

Slovensko delavstvo danes v celoti izpolnjuje veliko zgodovinsko vlogo, ki mu jo je razvoj naložil. Obenem se zaveda, da je od njegove delavnosti in borbenosti tudi v prihodnje odvisna usoda vsega naroda.

Enotnost, ki jo je delavstvo danes ustvarilo, naj v slovenskem narodu postane središče vsega naprednega in ustvarjalnega dela. Kakor je enotno slovensko delavstvo postalo središče in gonilna sila narodnega osvobodilnega gibanja, tako hoče delavstvo tudi v prihodnji svobodni Sloveniji in Jugoslaviji odločilno sodelovati pri urejanju in ustvarjanju novega življenja.

Slovensko delavstvo poziva vse sloje naroda, naj se pridružijo njegovemu prizadevanju in borbi za narodno svobodo. OF, za katero je dalo delavstvo vse sile, naj postane za vsakega Slovenca središče vsega narodnega življenja. Kakor slovensko delavstvo, naj sleherni Slovenec in Slovenka vložijo vse svoje sile v delo za narodno osvobojevanje.

VPRAŠANJA IN ODGOVORI

KDO JE BANDIT?

V letakih, v časopisih, po radiu itd. inenujejo hitlerjevci partizane, te hrabre borce za svobodo slovenskega naroda, bandite. V tem so podobni tistemu, ki je vdrl v tujo hišo, jo oropal, nato pa lastnika, ki je v samoobrambi zgrabil za orožje, ozmerjal za bandita. Ten ljudem se morajo jeziki tega sveta zahvaliti za nov izraz v svojih besednjakih: fašist.

KDO JE ZABIT?

V svojem zadnjem klavernem govoru je Hitler pojasnil šrmečemu svetu, da so zaslepljeni in zabiti predvsem tisti narodi in ljudje, ki ne verjamejo nemškim uradnim izjavam in statistikam, temveč se pustijo zavesti od nasprotne propagande. V enem sanem primeru bomo pokazali, kdo je zaslepljen in zabiti in kdo ne. Po hitlerjevskih uradnih izjavah so Nenci na vzhodni fronti pobili, ujeli in spleh onesposobili za borbo okoli 15 milijonov ruskih vojakov in zaplenili nič koliko pušk, strojníc, topov, tankov in letal - pri ten pa ineli sani poleg neznatnih izgub v materialu nekaj stotisoč mrtvih, ranjenih in izgubljenih. Torej se je moralo razmerje sil v enem letu prav hudo spremeniti v korist Hitlerja. Zato ne moremo prav razumeti, zakaj je Hitler lani

napadal na celi vzhodni fronti in zasedel v 4 mesecih lep, čeprav popolno-
na uničen in zanj torej brezkristen kas ruske zenije, letos pa -- ko je vr-
hu tega mobiliziral vse kar leze in gre, od 16 letnih otrok do 60 letnih
starčkov, da celo milijon oboroževalni industriji navdse. potrebnih nemških
kvalificiranih delavcev -- omejil svojo ofenzivo na najhen del južnega de-
la vzhodne fronte in v 4 mesecih ni mogel zavzeti onega samega mesta -- Sta-
lingrada. Kdo je torej zabit? Vendar le ni, ker se sploh počam z zabitimi
govori in slepilnimi uradnimi izjavami ter statistikami.

ŠE kdo je zabit?

Po vsakem neuspehu in porazu nemške vojske so hitlerjevske uradne izja-
ve torpedirale in potopile primerno število "plutokratsko - boljševističnih"
ladij. V zvezi s propadlo ofenzivo na Vzhodu je po bliskovitih uradnih zna-
govite Romelove afriške armade in po izkrcanju Amerikancev in Angležev na
obalah francoske severne Afrike zavladalo v Nemčiji klaverno, da ne rečeno
kar panično razpoloženje. Zato je nemški propagandni urad nemudoma sbral
svoje podnemiške brodevje in ga pognal proti vsiljivim sovražnim lupinam
pred usodno afriško obalo. Uspeh ni izostal! V pičlih 7 dneh so nemške in i-
talijanske propagandne podornice potopile 89 anglosaških ladij. Še nekaj
porazov nemške vojske in katastrofa ne bo izostala! V čem bo ta katastrofa?
V tem, da bo nemškemu propagandnemu uradu zmanjkalo sovražnih ladij prav
takrat, ko bo moral dnevno potopiti ne deset tisoče, ampak milijone sovraž-
nih ton.

ALI VESTE?

Ali veste, da je Hitler svoje dni zasedel v dveh mesecih večino Evrope,
da pa se že štiri mesece zanaš zaganja v eno samo mesto -- Stalingrad. Zato
je tudi Hitler pred kratkim izjavil: "Za nas dela čas".

POROČILO ŠTABA I. GRUPE ODREDOV SLOVENSKEH PARTIZANSKIH ČET O AKCIJAH, IZ- VRŠENIH V MESECU NOVENBRU.

V mesecu novembru so gorenjski partizani izvršili več učinkovitih akcij
proti sovražniku. Med drugim so 11. nov. na cesti Selce Železniki napadli li-
nuzino in motorno kolo, ki sta spremljala autobus. Pri tem je bilo ubitih 5
ranjenih pa dva nemška policista.

9. nov. je bila med Češnjico in Železniki razorožena vaška straža. Zaple-
njenih je bilo 16 pušk ter več sto kamašev municije.

5. nov. je tovariš Bino, nitraljezec 1. čete Poljanskega bataljona sam
napadel sovražno postojanko v Gorenji vasi. Ubil je 6 okupatorjev.

20. nov. je partizanska patrolja napadla nemško zasedo na Stirpnem v Sel-
ški dolini. Pri tem je bilo ranjenih in ubitih več okupatorskih policistov.

Izvršenih je bilo še več uspešnih napadov o katerih bomo še poročali.

Pri zasledovanju izdajalske Bande, ki se klati po naših vaseh ter gozdo-
vih so naše patrolje: 30. oktobra težko ranile partizanskega dezertorja in
nevarnega izdajalca Miha Perka. 15. nov. je patrolja v spopadu z več člani
te Bande na Jelovci onega ubila ter več ranila. 22. nov. je bil ubit in raz-
orožen član iste bande Franc Janša iz Koritnega pri Bledu.

Slovensko prebivalstvo opozarjamo, da ne naseda tej Bandi, ki pod krinko
slovenskih partizanov straši ter ropa po naših vaseh. Sleherni Slovenc je
dolžan, da po svojih najboljših močeh pomaga partizanski oblasti pri za-
sledovanju ter uničevanju te izdajalske golazni.

V tem času je bilo izvršenih tudi več uspešnih sabotažnih akcij. Med
drugih je bil iztirjen tovorni vlak na progi Bohinjska Bistrica -- Bled.
Vanj se je zaletel zjutraj še osebni vlak. Povzročena je bila velika mate-
rialna škoda ter ranjenih več tujih civilov. Iztirjen je bil tudi tovorni
vlak Škofja Loka -- Kranj. Na mnogih mestih je bila uničena telefonska na-
peljava ter poškodovanih več mestov.

V tem času je bilo justificiranih več denunciantov. Med drugimi:
Martina Tonejca iz Gorji pri Bledu, partizanskega dezertorja in izdajalca
Vinka Justina ter izdajalca Janeza Jereta iz Podbrezj. Imena ostalih jus-
tificiranih izdajalcev ter ostriženih deklet, ki so se vlačile z okupator-
ji bomo še objavili.

K O P R E Č I T A Š , D A J N A P R E J I

